

maa der vel være noget om det. Det er da ogsaa godtgjort, at der i adskillige enkelte Bedrifter ikke arbejdes over $6\frac{1}{2}$ à $7\frac{1}{2}$ Time om Dagen, f. Eks. i Kulværkerne. Her kan det jo nok siges, at det kunne vi ikke jævnføre med Arbejdsforholdene herhjemme, idet vi ikke have nogen tilsvarende Bedrift, men det vidner dog paa den anden Side om, at en lovfæstet Begrænsning af Arbejdstiden aldeles ikke behøver at virke ødelæggende paa en eller anden Produktion. — Som sagt, at slyde Spørgsmaalet fra os synes jeg ikke, at der er Spor af Grund til at gøre, thi det er et Spørgsmaal, som trænger i allerhøjeste Grad til at oplyses. Der findes vel ikke et eneste Medlem her, som paa Valgdagen ikke er blevet interPELLeret om sin Stilling til denne Sag, og alene af den Grund maa det dog have sin Interesse for alle rette vedkommende at faa saa meget at vide om Sagen som muligt, og det kan jo kun ske ved, at Forslaget behandles. Men selv om man nu vilde være villig til i al Almindelighed at tage Sagen op til Drøftelse og se, hvad et eventuelt Udbalg kan faa ud af den, kan der dog paa Forhaand gøres den Indvending, om jeg saa maa sige, eller stilles det Spørgsmaal, om det Spring, der her foreslaas, dog ikke er for stort. Hvis jeg forstod den ærede Ordfører ret, sagde han, at den nuværende effektive Arbejdstid var saadant noget som $10\frac{1}{2}$ Time, medens der nu foreslaas en effektiv Arbejdstid af 8 Timer. Det er jo et ret betydeligt Spring, det er en Nedgang af over 2 Timer, og at gøre dette saaledes lige paa en Gang forekommer mig at være betænkeligt. Det plejer jo at være saa, at naar der paa en Gang kommer et stort Udslag til en eller anden Side, saa bliver Tilbagefaldet saa meget større, og det skulde ikke undre mig, om nogen vilde paastaa, at et saa stort Udslag her absolut vil blive fulgt af et Tilbagefald, en Reaktion, som ingen kan være tjent med. Men dernæst: Vil det ikke — ja, jeg forholder mig fremdeles spørgende, slet ikke andet — være rigtigt at prøve sig frem i Stedet for saadan over det hele at gøre det og det gældende med saa og saa mange Pennestrøg? Naar den ærede Ordfører stadig nævner England, gør han selvfølgelig ret deri, idet Princippet der er prøvet mere end noget andet Sted. Men han oplyste jo tillige, at der har man prøvet sig frem. Man har prøvet at indføre det saa i den og saa i den Bedrift, og paa den Vis kommer Sagen til at gaa sin naturlige Gang; saa viser Resultatet sig paa det Sted og saa paa det Sted, og til sidst er der en

Samlet Sum, som vil være tilstræffelig til at laa noget endelig fast over det hele. Derfor er det, at jeg spørger: Kunde der ikke være Grund til her til Lands i Stedet for saaledes i al Almindelighed at give en Lov at prøve sig frem i enkelte Bedrifter, enkelte Virksomheder? Jeg ved det ikke, men det forekommer mig, at den, der skulde være kaldet til her at gaa foran, skulde naturligvis være Staten. Nu høre vi nok, at der bliver sagt, at ude paa Holmens Værksteder er Ottetimersdagen prøvet og har vist sig at have en ret gavnlig Virkning. Jeg ved ikke, om der offentlig er fremkommet noget derom, men det er jo af den Slags Ting, der kunne komme frem dels gennem videre Forhandling, dels særlig i Udvalget. Men Staten ejer adskillige Værksteder, Fabrikker osv. foruden det paa Holmen. Kunde det ikke være rigtigt, at man forsøgte paa at laa Normalarbejdsdagen fast der — om ikke netop en Arbejdsdag paa 8 Timer; det forekommer mig, som sagt, at være et noget langt Spring, men saa en noget større — for at se Virkningerne deraf? Det forekommer mig nemlig, at fremfor at gøre et saadant Spring i Blinde her, hvor det gælder saa meget, hvor der jo staar en hel Del paa Spil — det tvivler jeg ikke om, at vi ville faa at høre om et Øjeblik — vil det være rigtigt at prøve sig frem og tage imaa Skridt. Der er ingen Landmand, for at nævne det, der saaledes prøver paa i et Øjeblik at endevende hele sin Bedrift. Han kan meget godt gaa svanger med Planer om, at nu vil han inddele sin Jord ganske anderledes, men jeg har aldrig nogen Sinde set en Landmand saadan lige paa en Studs, et enkelt Aar eller et enkelt Foraar eller Efteraar, gaa hen og endevende det hele, pludselig indføre en splinterny Drift. Han maatte være en særlig vel situeret Mand, hvis det skulde gaa godt. Der findes vel Eksempler paa, at det er sket, men jeg er tilbøjelig til at tro, at det ogsaa er gaaet galt med vedkommende. Og der er vel nok noget i, at hvad der gælder om den enkelte, vil ogsaa i saa Henseende gælde om det store hele. Det er derfor, jeg tilraader at gaa frem med imaa Skridt. Der findes som sagt Felter nok, og jeg synes endda, jeg kan tænke mig, at paa de Arbejdsfelter, som ere uafhængige af Vejr og Vind og den Slags Ting, lader Sagen sig nogenlunde let overse og gennemføre. Hvad Landbruget angaar, øjner jeg i Øjeblikket ikke nogen Mulighed, og jeg nærer saamænd nogen Tvivl om, at der findes noget Menneste, der i Øjeblikket er klar over, hvorledes Normalarbejdsdagen skulde